

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.

- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)

Трішин Ф.А.

- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)

Дец Н.О.

- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент

Корнієнко Ю.К.

- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент

Кручек О.А.

- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент

**Мураховський
В.Г.**

- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент

Сярова А.С.

- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

**Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції
«Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників.
Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть
учасники.**

ТРЕНІНГ КОМАНДОУТВОРЕННЯ ЯК ОСНОВА САМООРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

А.В. Черкаський

Самоорганізацію студентської групи в сучасній освітній установі вищої освіти можна представити з позиції ефективної команди. Основна мета такого командоутворення - навчитися приймати управлінські рішення в групі людей з різними поглядами на проблеми в умовах, коли не існує ніякого стандартного методу вирішення цієї проблеми. Такі рішення в організаційній психології прийнято називати неструктурованими.

Терміни «команда» і «командоутворення» порівняно однаково трактується різними авторами. Так, М. Амстронг визначає команду як невелику кількість людей зі взаємодоповнюючими навичками, людей, які зібрані для спільного вирішення завдань в цілях підвищення продуктивності і відповідно до підходів, за допомогою яких вони підтримують взаємну відповідальність. Інші дослідники, Салас И. і Берд Р. називають командою групу людей (від 5 до 20 чоловік), які розділяють цілі, цінності і загальні підходи до реалізації спільної діяльності і взаємовизначають приналежність свою і партнерів до цієї групи. Крім того, вони вказують, що члени команди мають взаємодоповнюючі навички, приймають на себе відповідальність за кінцеві результати, здатні виконувати будь-які групові ролі.

Характеризуючи команду студентського самоврядування можна інтерпретувати визначення В.В. Авдєєва, який вважає командою групу односторонніх, об'єднаних спільною метою, злагоджено і ефективно працюючих для досягнення поставлених цілей студентського самоврядування у ВНЗ. Без всяких сумнівів, в основі процесу підготовки студентів в роботі органів самоврядування в освітній установі вищої освіти повинен лежати метод командоутворення. Цей метод спирається на стратегії створення організаційного середовища, в якому студенти мають справу з несподіваними нетривіальними ситуаціями. Найголовніша навичка, яка потрібна для застосування подібних методів - це комунікативна компетентність, володіння усією різноманітністю креативних технологій генерування ідей членами цієї групи, яка ще не стала командою. З розвитком такого колективу в процесі перетворення його в команду відбувається максимальне використання творчого потенціалу кожного його учасника. Це є наслідком синергетичного ефекту, що формує з одного боку партнерські стосунки у рамках цієї групи, а з іншого боку - допомагає аналізувати і приймати рішення в нестандартних ситуаціях силами цієї групи.

Концепція соціально-психологічного тренінгу нами трактується як різновид навчального процесу, як метод розвитку здібностей до навчання і оволодіння будь-яким складним видом діяльності. Формування команди з числа

членів студентської групи припускає ряд стандартних етапів, які існують як варіант проведення будь-якого соціально-психологічного тренінгу.

1 етап - «Адаптація» або «Будемо знайомі» - призначений для ознайомлення з різними стратегіями знайомства і представлення учасників. Студенти самопрезентують себе, свої інтереси, захоплення, вчаться збирати інформацію один про одного, про особливості і традиції самоврядування у ВНЗ, складають анкети, вчаться формулювати питання.

На цьому етапі студенти міркують про етику взаємовідносин, разом виробляють правила взаємодії в команді, обговорюють принципи «активності», «дослідницької, творчої позиції», «об'єктивування, усвідомлення поведінки», «партнерського спілкування».

2 етап - «Групування» або «Команда - це...» - припускає створення об'єднань по симпатіях і інтересах, які можуть взаємодіяти один з одним. Цей етап спрямований на знайомство з поняттям «команда», ознаками ефективної команди, типовими помилками про командну роботу і стадіями її формування.

3 етап - «Нормування діяльності» або «Вчимося взаємодіяти» - сприяє розробці принципів групової взаємодії в групі. Цей етап спрямований на розвиток навичок взаємодії і знайомство з ролями в команді. Студенти використовують сюжетні і ролеві ігри, які дозволяють проявити командну взаємодію. У студентів формується цілісне уявлення про колектив, розвивається уявлення про команду як єдине ціле, навички розподілу ролей, оцінки своїх можливостей і співвідношення їх з оцінкою колективу, формується сприятливий психологічний клімат, який сприяє ефективній командній роботі.

4 етап - «Функціонування команди» або «Мозковий штурм» - спрямован на розвиток особистих і колективних характеристик активістів студентського самоврядування, що дозволяють будувати ефективну командну взаємодію. Найважливішим напрямом процесу ухвалення рішення є активно-пізнавальна діяльність учасників тренінгу по розвитку їх творчого і критичного мислення. Тому при проведенні мозкового штурму заохочується творче мислення, створюються умови для розкритого спілкування студентів, яке активізує інтуїцію і уяву. В результаті відбувається вихід за межі стандартного мислення. Інтерактивна взаємодія породжує синергетичний ефект. «Чужі» ідеї допрацьовуються, розвиваються і доповнюються, зменшується шанс упустити конструктивну ідею. Студенти міркують над поняттям «креативність», визначаються в термінах «особиста креативність» і «групова креативність», відповідають на наступні питання: «Що я можу додати до того, що вже існує і ефективно працює, щоб удосконалити те, що маю? Чи є в цьому контексті такі патерни креативної стратегії, які можна застосувати до інших контекстів? Як мені скоординувати власний стиль креативності із стилем іншої людини, щоб вони взаємодоповнювали один одного (а не критикували?)».

5 етап - «Підведення підсумків» або «Зворотній зв'язок» - студенти роблять висновки, наприклад, про те, що «розвиток комунікативних і

організаторських схильностей студентів і розвиток команди - це безперервний і нероздільний процес».

У 2019-2020 навчальному році на факультеті менеджменту, маркетингу і логістики у рамках учбової дисципліни «психологія» зі студентами першого курсу були проведені міні-тренінги по командоутворенню «Ми-команда». Потрібно відзначити, що студенти завжди дуже позитивно відносяться до цієї роботи. Проблема виникає в обмеженості часу зайняття, але можна з упевненістю констатувати, що після проходження студентами тренінгу по командоутворенню, покращується психологічний клімат в таких студентських групах, підвищується емпатія і довіра студентів один до одного. Студенти починають розглядати проблему з різних точок зору, розширюють простір сприйняття, і розглядають безліч можливих альтернативних варіантів її рішення.

Представлену технологію можна назвати евристичною, оскільки вона стимулює активність і інтуїтивне мислення студентів в процесі пошуку ідей, пропозицій, сприяє інтеграції накопиченої інформації і на цій основі значно підвищує ефективність рішень, що приймаються. Цей метод дозволяє експериментувати з різними способами сприйняття, уявлень, станів мислення учасників тренінгу.

Ця технологія розвиває смислову, комунікативну і емоційну компетентність студентів, формує у них ефективні навички спілкування і слухання, толерантності один до одного. Ці навички забезпечують синергетичний ефект для створення команди однодумців, розвитку партнерських стосунків, що необхідно для колективного ухвалення рішень, розвитку творчого потенціалу учасників тренінгу.

УДК 378

ОСОБЛИВОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЧЕХІЇ

О.В. Калита

**Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна**

Сьогодні досить гостро стоїть питання у Вищій школі України, щодо якості здобуття освіти. Альтернатива - отримання вищої освіти у країнах Європейського союзу, в тому числі Чехії, що пропонують досить цікаві програми, як для іноземців, так і для громадян своєї країни.

Мета дослідження - ознайомитись з вищою освітою Чехії і можливість її імплементація в практику України.

Державна освітня система Чехії формується на основних принципах якості та рівного доступу усієї молоді до якісної освіти. Цілі освіти, відповідно до законодавства, направлено на:

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Методика викладання курсу «Загальна фізика»	
В.Г. Задорожний	141
Роль фізичного курсу в технічному вищому закладі	
А.Є. Сергєєва, В.Б. Роганков	142
До проблеми викладання фахового мовлення у вищих навчальних закладах технічного спрямування	
Я.В. Машарова, О.В. Шевчук	143
Перспективність і наступність у вивченні українського мовлення в загальноосвітній і вищій школах	
О.І. Філіпенко	145
Підвищення мотивації до вивчення Української мови як іноземної	
О.В. Гриньків	147
Використання методу роботи в групах на практичних заняттях з бухгалтерського обліку	
В.В. Протасов	150
Методичні рекомендації щодо вдосконалення якості лекцій	
Р.В. Амбарцумянц, М.І. Субботіна	153
Реформа вищої освіти як фактор формування нової сучасної еліти в Україні	
С.О. Лозинська, С.М. Рутар	154
Лекція як провідна форма навчання у ЗВО	
В.А. Самофатова	157
Комп'ютерне тестування в забезпеченні якості освіти	
С.М. Соц, Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська	158
Інтерес як найважливіший чинник навчальної діяльності студента	
О.О. Стояно	159
Шляхи підвищення успіху студентів у закладах вищої освіти США	
О.І. Козьменко	161
Міжнародна академічна мобільність як фактор підвищення якості освіти	
М.Р. Мардар, Ю.С. Левчук	163
Тренінг командування як основа самоорганізації студентської групи	
А.В. Черкаський	166
Особливості вищої освіти в Чехії	
О.В. Калита	168
Сучасна практична підготовка фахівців молочної, олійно-жирової та косметичної галузей	
О.В. Севастьянова, Є.О. Котляр, Т.В. Маковська	170
Оцінювання як інструмент забезпечення якості вищої освіти	
І.В. Соколова	172
Структурно-змістовний модус професійної ідентичності майбутніх фахівців медичної галузі	
А.Г. Разумна	176
Організаційно-практичні засоби виховання комунікативних компетенцій журналіста	
С.В. Кандюк-Лебідь	179
Зв'язок вищої школи з життям	
М.М. Зацеркляний	181